

PATVIRTINTA

Kražių M.K.Sarbievijaus

kultūros centro direktoriaus

2020 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. V-46

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS DARBO VIETOJE INSTRUKCIJA (EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS IR KARANTINO METU)

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši Darbuotojų saugos ir sveikatos darbo vietoje instrukcija (ekstremaliosios situacijos ir karantino metu) parengta siekiant iki minimumo sumažinti užsikrėtimo riziką darbo aplinkoje ir apsaugoti darbuotojus nuo COVID-19 ligos, reglamentuoja darbdavio – Kražių Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kultūros centro, kodas 300078087 (toliau – darbdavys, tiesioginis vadovas) – bei darbuotojų veiksmus, teises ir pareigas ekstremalios situacijos ir karantino, paskelbto dėl COVID-19 ligos suvaldymo, metu.

II SKYRIUS DARBO ORGANIZAVIMO YPATUMAI

2. Darbdavys, ten, kur pagal darbo pobūdį įmanoma, organizuoja darbą nuotoliniu būdu, pasitelkiant telekomunikacijų priemones (internetą, telefono ryšį), pagal įstaigoje nustatytą tvarką.

3. Nuotoliniu būdu dirbantys darbuotojai taip pat privalo vengti bet kokių kontaktų ir darbuotojo sveikatai pavojų keliančių aplinkybių darbo tikslais, kurių išvengti reikalauja ši instrukcija.

4. Jei darbo sąlygos leidžia, darbdavys organizuoja darbą darbo vietose:

4.1. apribodamas darbuotojų skaičių iki 1 darbo kabinetuose arba išlaikydamas ne mažesnę kaip 2 metrų atstumą tarp dirbančių darbuotojų;

4.2. apribodamas darbuotojų skaičių iki 2, laikantis 2 metrų atstumo pietų pertraukos, specialių ir kitų pertraukų metu darbo ar poilsio patalpose, taip pat koridoriuose.

5. Darbdavys priimtinomis priemonėmis riboja galimybę patekti į darbo patalpas tretiesiems asmenims:

5.1. organizuodamas tik nuotolinių paslaugų teikimą ir komunikaciją su lankytojais interneto ir telefono pagalba;

5.2. išimtiniais atvejais, kai būtinas fizinis bendravimas (pav.: su kurjeriais, vairuotojais ir pan.), kontakto trukmė trumpinama iki 15 min., griežtai laikantis higienos reikalavimų (darbuotojas ir trečiasis asmuo turi būti su kauke ar skydeliu, pirštinėmis, bendraujant turi būti laikomasi 2 metrų atstumo).

6. Darbuotojams draudžiama leisti lankytojams patekti į įstaigą ir darbuotojų darbo aplinką, išskyrus atvejus, kai lankomas Muziejus. Tuomet darbuotojas lankytojus aptarnauja vadovaudamasis atskira laikina paslaugų suteikimo tvarka, kurią nustato darbdavys, griežtai laikydamasis šios instrukcijos reikalavimų, tarp jų:

6.1. naudotis suteiktomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

6.2. laikytis higienos reikalavimų (priklausomai nuo sąlyčio su užterštais paviršiais, plauti muilu rankas laikantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijų „Dėl rankų higienos“, o jei tokios galimybės nėra, dezinfekuoti jas dezinfekavimo priemonėmis);

6.3. patalpas vėdinti ne rečiau kaip 5 kartus per dieną;

6.4. ne rečiau kaip vieną kartą per dieną drėgnuoju būdu su dezinfekuojamomis priemonėmis valyti darbo patalpų paviršius (durų rankenas, suolus, kėdes, stalus, palanges, kitus paviršius ir pan.), tuo atveju, jei nebuvo išvengta trečiųjų asmenų apsilankymo įstaigoje. Šis reikalavimas netaikomas muziejaus eksponatams;

6.5. Bibliotekoje po knygų karantinavimo, drėgnuoju būdu su dezinfekuojamomis priemonėmis valyti karantinavimo patalpos paviršius.

III SKYRIUS

DARBUOTOJŲ APRŪPINIMAS ASMENINĖMIS APSAUGOS PRIEMONĖMIS IR HIGIENOS UŽTIKRINIMAS

7. Paskelbto karantino metu darbdavys turi aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsaugos priemonėmis (toliau – AAP) pagal poreikį:

7.1. vienkartinėmis pirštinėmis (pirštines keičiamas priklausomai nuo kontakto su galimai užterštais paviršiais dažnumo);

7.2. kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis – vienkartinėmis ar daugkartinėmis kaukėmis, jei yra galimybė – veido skydeliais (vienkartinės veido kaukės keičiamos kai sudrėksta, bet ne rečiau kaip kas 4 valandas, daugkartinės medžiaginės kaukės išvirinamos po kiekvienos darbo dienos, veido skydeliai dezinfekuojami dezinfekavimo priemonėmis);

7.3. rankų dezinfekcinėmis priemonėmis.

8. Darbuotojai privalo naudotis suteiktomis AAP, kurios perduodamos pasirašytinai.

9. Kartu su AAP darbdavys pateikia darbuotojui ir naudojimosi jomis instrukciją, jei nėra akivaizdu, kaip AAP turi būti naudojamosi, ar naudojimosi sąlygos nenurodytos šioje instrukcijoje, taip pat aprūpina darbuotoją vienkartiniais maišeliais ar kitomis talpomis panaudotoms vienkartinėms priemonėms surinkti (panaudota vienkartinė priemonė įdedama į maišelį, kuris užrišamas, ir laikoma įprastoje atliekoms skirtoje talpoje).

10. Darbuotojas, kuriam kilo neaiškumų dėl naudojimosi AAP, privalo nedelsiant per darbdavio komunikavimo priemones (pav., LYNC, e. pašta ir kt.), kreiptis į darbdavio įgaliotą asmenį dėl AAP naudojimo. Darbuotojui turi būti suteikta visa reikalinga informacija, kaip teisingai naudoti AAP (kaip jas teisingai užsidėti ir nusiimti, kiek laiko naudoti, kaip paruošti (dezinfekuoti) pakartotinam naudojimui (jei tai leidžiama), kur ir kaip laikyti panaudotas).

11. Darbo patalpose, ypač prie pagrindinio įėjimo į darbo patalpas, nuolatos turi būti rankų dezinfekavimo priemonių, sanitarinėse patalpose – asmens higienos priemonių atsižvelgiant į darbuotojų skaičių.

12. Darbuotojai pertraukėlių metu privalo plauti rankas su šiltu vandeniu ir muilu ir (ar) dezinfekuoti rankas dezinfekavimo priemonėmis, neliesti rankomis veido.

13. Jei darbuotojo veikla susijusi su lankytojų aptarnavimu ir yra nustatyta tokio aptarnavimo tvarka karantino sąlygomis, kiekvieną dieną stebima darbuotojų sveikata ir, tik atvykus į darbą, bekontakčiais termometrais matuojama darbuotojo temperatūra (šie duomenys nekaupiami). Darbuotojas, kuriam pasireiškia karščiavimas (37,3 °C ir daugiau), nedelsiant nušalinamas nuo darbo, jam rekomenduojami veiksmai, nurodyti šios instrukcijos IV skyriuje.

IV SKYRIUS

DARBDAVIO IR DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBUOTOJUI NUSTAČIUS COVID-19 LIGĄ

14. Darbuotojas, pajutęs turintis panašius į COVID-19 ligos simptomus (gerklės skausmą, karščiavimą, čiaudulį ar kosulį, pasunkėjusį kvėpavimą, taip pat viduriavimą, vėmimą), ar apie paimtą mėginį COVID-19 tyrimui atlikti, privalo:

14.1. informuoti apie tai tiesioginį vadovą ir jokių būdu nevykti į darbą, o nuotoliniu būdu kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą arba telefono Nr. 1808;

14.2. kreiptis į darbdavį dėl nuotolinio darbo, jei darbo pobūdis ir darbuotojo sveikata leidžia dirbti nuotoliniu būdu;

14.3. informuoti tiesioginį vadovą apie suteiktą laikiną nedarbingumą;

14.4. jei darbuotojas planuoja pasinaudoti sukauptomis kasmetinėmis atostogomis, tokiu atveju jis pateikia prašymą bet kokia forma raštu (telefono žinute, e. laišku ir pan., toks prašymas registruojamas įprasta tvarka pateikimo data ir vėliau, kai sąlygos leidžia, darbuotojo prašymas įforminamas įprasta tvarka), kuriame nurodomas atostogų laikotarpis arba atostogų pradžia ir pageidaujamų atostogauti dienų skaičius;

14.5. vykdyti asmens sveikatos priežiūros įstaigos, į kurią kreipėsi, ar telefono Nr. 1808 gautas rekomendacijas.

15. Darbdavys, sužinojęs, kad darbuotojui pasireiškė panašūs į COVID-19 ligą simptomai ir dėl to jis negali atvykti į darbą, informuoja darbuotoją:

15.1. apie galimybę dirbti nuotoliniu būdu, jei darbo pobūdis ir darbuotojo sveikata leidžia taip dirbti ir darbuotojas dar nėra pateikęs prašymo dėl darbo organizavimo tokia forma;

15.2. apie galimybę kreiptis dėl nedarbingumo pažymėjimo;

15.3. apie galimybę pasinaudoti sukauptomis kasmetinėmis atostogomis, jei tokio prašymo darbuotojas dar nėra pateikęs.

16. Darbuotojas apie jam nustatytą COVID-19 ligos faktą privalo nedelsiant pranešti tiesioginiam vadovui. Tą patį turi padaryti ir darbuotojai, turėję kontaktų su asmeniu, kuriam nustatyta COVID-19 liga, ir saviizoliuotis 14 parų.

17. Darbuotojas, kuriam nustatyta COVID-19 liga taip pat privalo vykdyti asmens sveikatos priežiūros įstaigos, į kurią kreipėsi, ar telefonu Nr. 1808 gautas rekomendacijas.

18. Darbdavys, sužinojęs apie darbuotojui nustatytą COVID-19 ligą, nedelsiant sustabdo vykdomus darbus įstaigoje ar padalinyje, kuriame dirbo susirgęs darbuotojas, užtikrina sąlygas visų galimai kontaktavusių su sergančiuoju asmeniu darbuotojų saviizoliacijai:

18.1. informuoja darbuotoją apie galimybę dirbti nuotoliniu būdu, jei darbo pobūdis ir darbuotojo sveikata leidžia taip dirbti;

18.2. informuoja apie galimybę kreiptis dėl nedarbingumo pažymėjimo;

18.3. informuoja darbuotoją apie galimybę pasinaudoti sukauptomis kasmetinėmis atostogomis.

19. Darbuotojui nustačius COVID-19 ligą, darbdavys:

19.1. nedelšdamas apie tai informuoja įstaigos steigėją ir (ar) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją ar jų paskirtus atsakingus asmenis;

19.2. jei užsikrėtęs darbuotojas galėjo lankytis įstaigos patalpose, nustato datą, kada tai galėjo būti, ir patalpas, kuriose jis lankėsi;

19.3. organizuoja darbo patalpų, kuriose dirbo (lankėsi) susirgęs darbuotojas, dezinfekavimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijomis „Dėl aplinkos valymo ir dezinfekcijos, esant nepalankiai COVID-19 situacijai“;

19.4. darbus atnaujina tik pasitelkdamas darbuotojus, neturėjusius kontakto su darbuotoju, kuriam nustatyta COVID-19 liga.

20. Darbo patalpų dezinfekavimo metu darbuotojams, neturėjusiems kontakto su asmeniu, kuriam nustatyta COVID-19 liga, ir nesant galimybės dirbti nuotoliniu būdu, darbdavys skelbia prastovą.

21. Jei darbuotojas nesiima šiame instrukcijos skyriuje nurodytų veiksmų, o jo sveikatos būklė kelia grėsmę kitų darbuotojų sveikatos saugumui, darbdavys, siekdamas užtikrinti darbuotojų ir trečiųjų asmenų sveikatos apsaugą, imasi veiksmų, nurodytų Lietuvos Respublikos darbo kodekso 49 straipsnio 3¹ dalyje.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Darbdavys ir darbuotojai privalo laikytis šios instrukcijos reikalavimų ir elgtis taip, kad nebūtų pakenkta darbuotojų ir trečiųjų asmenų, jei su jais buvo kontaktuota darbo tikslais, sveikatai.

23. Darbuotojas turi teisę atsisakyti dirbti, jei dėl to, kad darbdavys nesiėmė šioje instrukcijoje numatytų priemonių, kyla pavojus darbuotojo sveikatai ar gyvybei.

24. Išėjimo iš karantino laikotarpiu ir toliau, jei leidžia darbo pobūdis, pirmenybė teikiama nuotoliniam ar iš dalies nuotoliniam darbui, ypač rizikos grupėms asmenims: vyresniems nei 60 metų, sergantiems lėtinėmis ligomis, auginantiems vaikus iki 14 metų.

25. Darbdavys dėl finansinių resursų ribotumo negalėdamas sudaryti darbuotojams ar daliai jų saugių ir sveikatai nepavojingų darbo sąlygų darbo vietoje ir dėl to suteikti darbo sutartimi sulygto darbo ar darbuotojo darbo dėl jo pobūdžio nėra galimybės atlikti nuotoliniu būdu, turi teisę ekstremalios situacijos ir karantino metu paskelbti darbuotojui ar darbuotojų grupei prastovą, taip sumažindamas užsikrėtimo COVID-19 liga riziką ir užtikrindamas darbuotojui minimalias pajamas.

26. Su šia instrukcija darbuotojai supažindinami pasirašytinai. Papildomai ji gali būti paskelbiama darbo vietose, įteikiant darbuotojui ir pan.
